

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznik z przesyłką pocztową 3 zł. z odrocznieniem do domu 2 zł. 75 gr. Za grube 5 złotych. Dla odbierających piśmie na miejscu 2 zł. 25 gr. równo francowi waloryzacja. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Poczcie Kasie Oszczędnej Nr. 61206.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy jednolitej lub jego miejsce na I kolumnie i w teście 12 groszy na II i III kolumnie 8 gr. na IV kolumnie 6 gr. nadstawę 12 gr. = fr. walców. Drobną ogłoszenia po 100.000 mł. za wyraz. Ogłoszenia w numerach niedzielnych i świątecznych o 25 proc. drożej.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesownie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 10—2 po pol. Reklamistów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. PANNY MARYI Nr. 52. Telefon Nr. 60. Skrzynka pocztowa Nr. 45.

Na zasadzie uchwały Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty, zapowiedzi, wznamki instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązującej wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

NAWOZY SZTUCZNE
w ładunkach wagonowych i detalicznie
MASZYNY ROLNICZE
POLECA
DOM PRZEMYSŁOWO-HANDLOWY
ZDZISŁAW RYLSKI Sp. Akc.
Częstochowa, ul. Kościuszki 49, tel. 1-86.
ŻĄDAJCIE OFERT—INFORMACJI
Stała WYSTAWA WZORÓW w pawilonie firmy w parku Staszycza

Syndykat Rolniczy Częstochowski
Sp. Akc.
poleca:
Narzędzia i Maszyny rolnicze
Nawozy sztuczne
Nasiona i Zboża siewne
Żelazo, smołę, papę
Węgiel śląski i dąbrowiecki.
Wyłączne przedstawicielstwo znanych ze swej dobroci
NAFTY „Vacuum Oil Company” CEMENTU marki „Grodziec”
Sklep: Krakowska 1. Składowiska: Krakowska-15. Biuro: Kilińskiego 3.
Filje w Krzepicach, Przyrowie i Żarkach.

O środki zaradcze dla zwalczania kryzysu.

Po długotrwałych debatach konferencyjnych i na łamach prasy polskiej na temat przyczyn przeżywanego przez silesia i wynalezienia z utratą drogiego czasu całej wiązanki czynników, które na ogólną sytuację obecną się złożyły bez faktycznego i coraz krytyczniejszego stanu rzeczy nie zmieniły ni złagodnić zdołały, występuje z kolei zagadnienie środków zaradczych dla zwalczania kryzysu. Poza dostatecznie już omówionymi sprawami, za sędniczej reorganizacji produkcji, przeprowadzenia oszczędności w najintensywniejszym znaczeniu tego słowa, zdobyciu przez poważniejsze ugrupowania przemysłowe zagranicznego kredytu inwestycyjnego, jako doraźny środek wysuwany był i to nie bez słuszności, **kenożność podniesienia wydajności pracy.** Mówimy nie bez słuszności, gdyż jak przy czynie wojny światowej pozornie krył mord polityczny, a głębiej właściwego podłoża stanowiła: **chęć wzajemnego zwalczania konkurenta na światowym polu ekonomicznym**, tak obecny okres powojenny, będący epilogiem walk o kręgi przekaźnika, się w bojowisko zmagania o: **zdobycie, siłę, wpływ i znaczenia na szerokim światowym rynku gospodarczym.**

Wszystkich cywilizowanych krajach mniej lub więcej dotkniętych skutkami wojny, odbywają się wysiłki pracy i tak jedni wyrzucają się na przód hamując drugich, aby ich nie wyprzedzili, inni natomiast złączeni w silny organizacyjny zespół mimo partii i przekonań politycznych ze spokojem i pokryjomi pracują u siebie z wyteżeniem, a w wysiłku tym bierze równy udział cały naród od dyplomaty, magnata, przemysłowca i kupca do tych, którzy — zdolni są oddać tylko swoją siłę fizyczną. Wszyscy bowiem przepieją są jedną myślą i rozumieją, że w pokojowej bezwzględnej walce e-

konomicznej **odnieść zwycięstwo o, którzy zdolni będą sprawnie, szybko i tanie produkować oraz równie szybko i tanie sprzedawać.** Zatem nie tylko w szeregach robotniczych, w przedłużeniu dnia pracy i obniżeniu zarobków leży rozwiązanie przesilenia gospodarczego. Jest to raczej jeden z półśrodków do celu, który w wyłączeniem przeprowadzeniu nie zdołen będzie nam dać przewagi gospodarczej nad innymi państwami i zbytnio przeciągnięty, sprawie zaszkodził nie pomógł stwarzając nędzę, zamęt i niezadowolenie, a co zatem w ślad kroczy powikłanie zasad ładu i spokoju, podważających podstawy dzieła sanacji.

Polska w dzisiejszych swych zamierzeniach dążyć winna do **przewagi pracy** z uwzględnieniem nowoczesnych pojęć tegoż zagadnienia w przeświadczeniu, że mięśnie robotnika nie zajmują tu naczelnego miejsca i że na tej wyłączenie zasadzie oparta sanacja produkcji i wzmożenie jej wydajności spoczywać będzie na bardzo kruchych podstawach sporządzonych z półsurowca. Hasło **wzmoczenia wydajności pracy** w skutecznym jego zrealizowaniu prócz robotnika objąć musi bez wyjątku całe społeczeństwo. Hasło to nie w słowach lecz czynnie stać się winno udziałem każdej kopalni, huty, fabryki, zakładu wytwórczego, warsztatu rzemieślniczego, przedsiębiorstwa handlowego — robotnika, pracownika, właściciela — ale niemniej ściśle przestrzegając je należy w każdym urzędzie, instytucji finansowej i naukowej, słowem w każdej placówce pracy fizycznej i umysłowej od kierownika do posługacza dążyć trzeba do reformy pracy i zwiększyć jej wydajność we wszystkich dziedzinach i działach.

Polska przeżywa obecnie proces dziejowy, na którego programie wypię-

BILETY KOLEJOWE

nabywać można w sklepie „GOŃCA CZĘSTOCHOWSKIEGO”
Aleja II Nr. 26.
Po cenie nominalnej bez żadnej dopłaty.

Kasa czynną jest bez przerwy od godz. 8-ej rano do 6-ej wiecz.

sano reorganizację pracy i wykazanie **rzeczywistej zdolności produkcyjnej narodu.** Zagadnienie to obejmujące wszystkie dziedziny życia gospodarczego rozwiązać może po myślnie i ze skutkiem jedynie tylko cały naród, a nie zwalanie ogromu ciężaru na poszczególne jeden lub drugi odłam społeczny.

Biorąc pod uwagę przesilenie na Górnym Śląsku wskazać należy, że robotnik górnośląski uznając ciężkie położenie tamtejszego przemysłu, okazał przy ostatnich pertraktacjach **chęć ustepstwa** w sprawie współpracy nad zlikwidowaniem kryzysu, wyraził więc przekonanie, że na raz obranem stanowisku wytrwa. **Przemysłowiec**, stając w obronie własnego majątku i dorobku **okazał musi równą chęć poniesienia ofiar na rzecz reorganizacji produkcji.** Kupiectwo górnośląskie wyszło już z chlubną inicjatywą przyżycia z pomocą przez samorządne i dobrowolne obniżenie cen na artykuły pierwszej potrzeby. Rząd w propagowaniu wdro-

żonego własnego dzieła sanacji czyni wszelkie wysiłki, by możliwie wydatną pomocą dolożyć ręki do opanowania sytuacji. Krocząc nadal po tej linii, **spełniając obowiązek każdy na zajmowanym przez siebie stanowisku**, zdołamy zwalczyć przeżywany kryzys we wszystkich dzielnicach kraju i we wszelkich dziedzinach produkcji.
K.
Częstochowa.

Zakład Stolarski
ul. Kilińskiego 25
w domu p. Zajdlera w Częstochowie
Przyjmuje wszelkie zamówienia mebli, oraz posiada gotowe do nabycia we własnej pracowni. Robota ładna solidna obejrzeć można w każdej porze do godziny 7-ej wiecz.
Warunki bardzo dogodne bo **na raty i weksle**
Stanisław Kobendza.

Sytuacja na Górnym Śląsku

10-godzinny dzień pracy na Górnym Śląsku zaprowadzono na trzy miesiące

Katowice. Wczoraj wieczorem nadeszła z Warszawy do Katowic wiadomość, że rząd wydał rozporządzenie podpisanie przez ministra Darowskiego przedłużające czas pracy na G. Śląsku w hutach żelaznych ołowiu i cynku do 10 godzin na przeciąg 3 miesięcy.

Związek wielkich przemysłowców hutników i górników po otrzymaniu tej wiadomości ogłosił, że cofa zapowiedzianą od dnia 10 bm. lokaut i że wobec tego wszystkie przedsiębiorstwa podtrzymają. We wtorek rozpocznie się normalna praca.

Wiadomość ta wywołała wielkie wrazenie na G. Śląsku. Wiadomość przyjęto z wielką ulgą, a robotnicy na pewno

zgodzą się na to. Bruździe będą tylko komuniści.

Tak więc na przeciąg 3-ch miesięcy przesilenie zostało szczęśliwie zlikwidowane. Redukcji zarobków nie będzie, co jest dobrą stroną tej sprawy. Spodziewać się należy, że ten wielki eksperyment gospodarczy uczyni nareszcie przez myśl górnośląską zdolny do konkurencji.

Katowice. W związku z zatargiem między przemysłowcami a robotnikami rząd przedsięwziął energiczne środki celem złagodzenia następstw bezrobocia. Przedewszystkiem wypłacono zasiłki bezrobotnym, a następnie przyznano kredyty na budowę dróg i domów robotniczych.

Proces o zajęcia listopadowe

Sprawozdanie lekarzy sądowych. Wszystkie strzały w ułanów padły z zasadzki

Kraków. W 86 dniu rozpraw na wezwanie trybunału zdają sprawę rzeczoznawcy, lekarze sądowi, dr. Olbrycht i dr. Jan kowski, z wyniku badań osób rannych i zabitych w dniu 6 listopada.

Osoby dzieli się na trzy grupy: wojskowych, policję i cywilnych. Każda z tych grup dzieli się jeszcze na zabitych i rannych.

Ilość zabitych żołnierzy i oficerów wynosi 14, rannych zaś 69.

Wszystkie strzały padły z dużej odległości, a więc z zasadzki. Z wyjątkiem

jednej kuli brauningowej, znaleziono w ciałach kule karabinowe.

Wśród policji niema ani jednego zabitego, natomiast 12ej i ciężiej rannych 64 ch.

W grupie osób cywilnych liczba zabitych wynosi osób 16. Z wyjątkiem jednej wszyscy inni zginęli od kul karabinowych. Rannych osób cywilnych było 30.

Powyższy bilans wypadków listopadowych wywarł na sali bardzo duże wrazenie, a wśród ciszy niesłychanej przysłuchiowano się szczegółowym opisom sek-

cji dokonanej przez lekarzy rzeczoznawców.

Na godzinę przed końcem rozprawy przesłuchany został dyrektor policji w Krakowie dr. Stanisław Styceń. W czasie rozruchów był on naczelnikiem wojewódzkiego wydziału bezpieczeństwa. Opowiada naogół znane szczegóły, odnoszące się do wypadków z dnia 5 i 6 listopada, podkreśla jedynie, że wojewoda dlatego nie chciał zgodzić się na zgromadzenia pod gołym niebem, ponieważ pos. Marek, występujący w imieniu robotników nie chciał dać gwarancji bezpieczeństwa dla delegata rządu. Ponadto stwierdza świadek, że władze wiedziały w dniu 5 listopada o organizowanych bojówkach socjalistycznych, nie przypuszczały jednak ażeby ich działalność mogła przybrać rozmiary tak wielkie.

Po przesłuchaniu dyrektora policji rozprawę zakończono.

Ks. Bistup Baudrillart o Polsce.

Le Figaro paryskie z 5-go lipca r.b. zamieszcza rozmowę współpracownika swego, p. Martini-Chauffier, z ks. biskupem Baudrillart'em po jego powrocie z Polski do Paryża.

Zapytany o przywiezione wrażenia, ks. Rektor Instytutu Katolickiego w Paryżu, odpowiedział:

„Najlepsze jest wrażenie intensywnego życia, niezmiernie aktywności”. Jak marszałka Focha, uderzyła go przede wszystkim zdumiewająca Francuzów wogóle wielka liczba dzieci polskich, o czem mówił dosłownie:

„Byliśmy uderzeni ogromną liczbą dzieci, które zgromadzone na nasze powitanie... Jakiegoś jedno miasto zgromadziło ich 9000, jakieś inne 15000, jeszcze inne 22,000. Czasem podwójny szpalier dzieci, ustawionych na naszej drodze, ciągnął się na przestrzeni 800 metrów, lub kilometra. Wniosek, który się nasuwa ze wszystkiego cośmy widzieli, jest ten, że jeśli Polska potrafi wyzyskać całe swoje terytorjum, to w ciągu mniej niż 10 lat utworzy zwarty blok czterdziestu milionów mieszkańców. Będzie więc najlepszą i najmocniejszą barierą jaka może powstać między Niemcami a Rosją, i jedną z najsilniejszych podstaw Europy Środkowej”.

I dodał w tem miejscu: „Milo nam jest bardzo przyjmować Polaków we Francji. Oddają nam tu wielkie usługi. Ale najlepszą usługą jaką oddać może Polska, to żeby była bardzo silna u siebie w domu”.

Następnie o zaobserwowanym przez siebie samego postępie organizacyjnym:

Lóżka żelazne z siatkami

NORMALNE i DZIECIENNE

fabryki Akc. Tow. Konrad Jarnuszkiewicz i S-ka

WYZYMACZKI

oryginalne amerykańskie najlep. systemu

ALUMINJUM

inbryki do wody i garnki z pokrywkami

RONDLE MOSIĘŻNE

do smażenia konfitur

Podstawy pod Umywalnie

emaljowane białe

Garnitury na Umywalnie

majolikowe

WECK

aparatus gotowania konserw

BIDETY

emaljowane higieniczne

Garnitury kuchenne majolikowe

Formy do legumini. Tace niklowe. Młynki do pieprzu i kawy puszki do produktów i wiele innych artykułów poleca w dużym wyborze po cenach znacznie unormowanych

B. KABUS i A. DĄBROWSKI

SKŁAD SZKŁA i PORCELANY

Częstochowa II Aleja Nr. 42. róg ul. Kilińskiego.

„Widziałem Polskę w r. 1920 i mogłem stwierdzić w czasie ostatniej podróży, że dokonał się postęp ogromny. Zapewne, jest jeszcze trochę niepełności, trochę dowolności, trochę zaniedbań w egzekutywie, ale naogół, wszystko się organizuje i ustala.

„Nadzwyczajnego wysiłku dokonano w dziedzinie finansowej. Polakom udało się, za cenę największych ofiar, stabilizować ich nową monetę—jedyną jaka dziś jest w obiegu—złoty, (francuzi piszą „sloti”...), który ma wartość franka w złocie... i z przykrością stwierdziliśmy, że za naszego franka papierowego dostaje się tylko 25 centymów. Oczywiście, niema dość monety w obiegu, a to dlatego, że złoty zachowuje swoją wartość tylko dzięki temu, iż jest gwarantowany w złocie i srebrze i w obcych dewizach przez zapasy bankowe o wartości 60 proc. całkowitej sumy obiegowej.

„Wszyscy kompetenci zgodni przyznają też, że i armia uczyliła bardzo wielkie postępy. Potrzeba jednak jeszcze paru lat ażeby osiągnęła wy-

sołość odpowiednią do jej wielkich zadań”.

Powiedziawszy jeszcze kilka zdań o wielkiej religijności, o nawskroś katolickim charakterze Polski, o silnych węzłach sympatii które Polskę, jako taką, łączą z katolicką Francją i pogłębiają sojusz polityczny, Mgr. Baudrillart na zakończenie dodał:

„Mamy tu trochę młodych księży polskich, bardzo pilnych i pracowitych. A i dziś właśnie popołudniu mam przyjmować 40 akademików z Lublina

Obuwie

różne, s k ó r y twarde, towary łożelowe, pończochy, skarpetki, szelki, Krawaty.

Kolnierzyki, oraz naczynia kuchenne, szklanki, noże, łyżki, widelec, sztućki i słanniki jutowe poleca:

BAZAR JEDNOŚCI

III Aleja 52.

Kupujcie w największym chrześcijańskim Magazynie bławnym JERZEGO CHOLEWICKIEGO.

II-ga ALEJA Nr. 23.

PRZEZ ZAKOPCONE

SZKIELKA

Kryzys przemysłowy trwa w całej pełni. W ub. tygodniu w Częstochowie stanęło kilka poważniejszych fabryk i zakładów przemysłowych. Z powodu letniej mody chodzenia bez kapeluszy i czapek zapanowało powszechne bezrobocie wśród pracowników, zatrudnionych w czapnicztwie, a z powodu znów mody na ogorzałą cerę, panie używają mniej pudru, i dlatego też wstrzymują pracę wapienniki Mejlisa.

Krach finansowy ujawnia się w całej pełni nawet w dziedzinie filantropii ulicznej. Obecnie minęły już coś trzy niedziele bez żadnego znaczka i bez kwesty po kinematografach i cukierkach.

To też zdumiony byłem niepomiernie, gdy w ub. niedzielę wchodząc wieczorem do „Cristala” na małą szklankę sodowej wody z podwójną porcją lodu i długą słomką, zastałem przy stoliku grono pań kwestujących. Zamim ochłoniąłem z pierwszego wrażenia, rozwiązując w duchu dyalemat: „wejść czy nie wejść”, już nadobna kwestarka z zonglerską zrecznoscą przypięła mi znaczek do rękawa.

— Cóż to dziś za kwesta? — zapytałem z miną uczynnego filantropa, wyjmując 10 groszy w dwóch banknotach z portfela.

— To na Olimpiadę... po 2 złote znaczki.

Przyznam się, iż oświadczenie to wywarło na mnie wpływ oszałamiający. Aczkolwiek wyraz „Olimpiada” posiada bardzo miłe i fonetyczne brzmienie, mocno zbliżone do... limonady i oranżady, ale w zestawieniu z prozaiczną ceną wyraz ten stracił wiele na uroku.

Już, już chciałem zaoponować słowami: „Ależ to istny pogrom lekkoatletyczny ciężko pracującej na grosz publiczności!”—ale w tym samym momencie druga z pań, która przed chwilą przypięła znaczek jakiemuś panu, zwróciła się do towarzyszącego jej męża-lekkoatlety:

— Słuchaj, rozmów się z tym panem, bo nie chce zapłacić za znaczki! Słowa te podziały nader mitygująco na mój protestacyjny zapal. Wyjąłem więc 2 złote w 20 banknotach dziesięciogroszowych i z bolesnym weschnieniem położyłem na tacę, śląc w myśl pobożne życzenia:

— Oby ten grosz słomianego wdowca przyczynił się do zdobycia wawrzynów narodowej sławy naszych najznakomitszych mistrzów footballistyk, iżby przebojem zdobyli wszystkie bramki w konkursie życia, a bramkę niebieską po śmierci.

Niezależnie od wyników Olimpiady w Paryżu, przynależało, iż życie sportowe w naszym mieście, pomimo ogólnego zastojów w handlu i przemysle rozwija się w całej pełni. Niedawno młody, lecz wielce ruchliwy klub „Victoria” utworzył boisko przy ul. Krakowskiej, a w przyszłą niedzielę urządzą zawody.

jach. Wogóle o ile rozwój życia sportowego będzie szedł nadal w tem samym tempie, to wkrótce ulice miast zamienią się na tory wyścigowe i boiska lekkoatletyczne, dorozki i wozy w tych warunkach jeździć będą po chodnikach, a ruch pieszy przechodniów odbywać się będzie po dachach.

I nie tylko Częstochowa jest takim wyjątkowo usportowionem miastem, bowiem w ub. niedzielę przekonał się, że najdzielniejsza drużyna piłki nożnej 7 p. a. p. jeszcze nie może dorównać klubom i drużynom innych miast, czego najlepszym dowodem, że 7 p. a. p. doznał sromotnej porażki od drużyny 25 p.p. z Piotrkowa.

„Jeneralna kłapa 7-go p. a. p.”—jak wyrażają się niektórzy o wyniku ostatnich zawodów o mistrzostwo VII dywizji, będzie zapewne tem większym bodźcem dla miejscowych drużyn i klubów tak wojskowych jak i cywilnych, iżby nie ustawać w treningach, a przy usilnej pracy i wyteżonych staraniach połączonych klubów sportowych Częstochowa, posiadająca już od wieków ustaloną reputację w dziedzinie rodzimego malarstwa i poezji, niezawodnie zdobędzie również zaszczytne miejsce i w zakresie sztuki sportowej.

Co prawda, w dzisiejszych czasach niedoceniane są w Polsce należycie najnowsze zdobycze sportowe w dziedzinie boksu, czego najlepszym dowodem, że zdarzają się wypadki, iż pionierowie sztuki boksowania za uliczne

prowadzonych przez francuskiego zakonnika, talmitejszego profesora”.

P. Louis Martin-Chauffier kończy swój wywiad uwagą:

— Oto są wymiany, które nadają traktatowi życie. Układy pisane pozostają zimną literą, dla życia narodów, jeśli ich serca nie łączą.

Oburzająca prowokacja

Żydzi zabraniają grać orkiestrze: „Wszystkie nasze dzienne sprawy”

Z Ciecchocinka donoszą, co następuje. Zdawna przyjętym zwyczajem orkiestra zdrojowa w Ciecchocinku na zakończenie wieczorowego koncertu grywa popularną naszą pieśń narodowo-religijną: „Wszystkie nasze dzienne sprawy”. Nie podobało się to licznie w tym sezonie zapelniającym Ciecchocinek kuracjom zydowskim i oto z całą beczelnością wysłali oni w dniu 8 lipca do dyrekcji Zakładu delegację z żądaniem, aby pieśń ta została zabroniona(!). Oczywiście otrzymali odpowiedź, że tymczasem my jesteśmy jeszcze gospodarzami w Ciecchocinku i że ofiary z naszych tradycji nie rzeczą żydów robić nie myślimy. Wobec tego żydzi postanowili sprowokować jakiś skandal.

I oto w czwartek dnia 10 b. m. byliśmy świadkami niesłychanej wprost prowokacji!

Kiedy o godz. 7 wieczorem — orkiestra rozpoczęła grać „Wszystkie nasze dzienne sprawy” część żydów opuściła park (to im wolno) natomiast inna grupa młodych krótko ubranych żydzązków ostentacyjnie ustawiła się przed orkiestrą z rękami w kieszeniach i czapkach na głowie, śmiejąc się i rzucając cyniczne dowcipy. Do jednego z tych młodzieńców żydowskich zachowującego się najbardziej wyzywająco podszedł student Uniwersytetu Polak i w grzeczny ale stanowczy sposób żądał zdjęcia czapki i przyzwolonego zachowania się. Otrzymał jednak odpowiedź grubzajską. Oburzona tem jedna z pań starsza już osoba straciła na prowokatorów czapkę z głowy, ale ten podniósł ją natychmiast i nacisnął z powrotem, a ofocynony całym mrowiem żydówek, które stanęły w obronie swego „bohatera” przetrwał triumfująco aż do końca.

Zajęcie to wzburzyło niezmiernie opinię polską Ciecchocinka. Tylko wielkiemu naprawde taktowi polskiego społeczeństwa zawiódzającą należy iż nie doszło do skandalicznej awantury, do której widocznie dążyli żydzi. Jednak nawet i cierpliwość polska miała swoje granice i może się wyzerpać.

Przy sposobności musimy zwrócić u-

PRZEZ MIESIĄC LIPIEC ZUPEŁNA WYPRZEDAŻ

po cenach najniższych

Batystry za metr od 21.1 i pół	Wojale za metr od 21.4 i pół
Etaminy 2	Frotte (Eponge) 3

i t.p. wszelkie wełniane, jedwabne, białe po znalezieniu konkurencyjnych cenach

M. CZĘSTOCHOWSKI

Aleja druga Nr. 25, obok Kościuszki, tel. 4-36.

KONKURENCJA!!! SPIESZCIE PÓKI CZAS!!!

UWAGA: Sprzedaje także na raty tak samo jak za gotówkę.

W sobotę dnia 26 lipca o godzinie 6 i pół wieczorem w lokalu własnym odbędzie się

Półroczne Walne Zebranie Tow. Rzemieślniczego Okręgowego

na które zaprasza wszystkich członków

ZARZĄD.

Spowodowało ono poważne szkody w pow. Aodzianiskim, gdzie 20 domów uległo całkowitemu zburzeniu, a wiele innych zostało uszkodzonych, 3 ludzi straciło życie.

Min. Zamojski nie cofnie dymisji

Warszawa. Prezesi klubu Z.L.N. Głabiński i senator Zdanowski byli wczoraj przed południem u ministra spraw zagranicznych Zamojskiego — wyrazili mu zaufanie klubu i prosili, ażeby pozostał na dotychczasowym stanowisku. P. Zamojski oświadczył, że prośbie nie może uczynić zadość.

Min. Miklaszewski zgłosił także dymisję

Warszawa. Minister wyznał religijnych i oświecenia publicznego P. Miklaszewski powrócił dn. 13 b. m. z urlopu, a dowiedziawszy się o zamierzonej rekonstrukcji gabinetu zgłosił na ręce prezydenta ministrów prośbę o dymisję. Prezydent ministrów dymisji ministra Miklaszewskiego nie przyjął.

Niemieckie zbydlenie

Królewiec. W miejscowości Jezuitki na Mazurach zaszedł wypadek, dowodzący potwornej pracy germanizacyjnej nauczycielstwa niemieckiego. Nauczyciel Heysa, słysząc dwóch chłopców, rozmawiających w czasie pauzy po polsku, kazał im za to bić się wzajemnie po twarzy. Gdy Heysa zauważył, że chłopcy biją się tylko pozornie, chwycił różgę i zaczął bić ich po gołych nogach, nakazując im, żeby się bili silnie.

Walka z bezrobociem

Polska Agencja telegraficzna komunikuje: „Znacznym wzrostem bezrobocia, wywołany przesileniem gospodarczym w kraju i coraz bardziej wskutek braku pracy pogarszającą się warunkami życia robotników, zwłaszcza w wielkich miastach i ośrodkach przemysłowych, wywołał potrzebę przyjscie przez rząd jaknajprędzej z pomocą dla bezroboczych.

Wobec braku jeszcze ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia oraz ogromnych wydatków, jakie pochłonęłyby roboty publiczne, najracjonalniejszą formą pomocy bezroboczym w chwili obecnej może być tylko akcja wypłaty za siłków pieniężnych.

Ministerium pracy i opieki społecznej nie rozporządza aparatem administracyjnym, któryby mógł akcję przeprowadzić pod zarządem państwowym. Dlatego też przeprowadzenie akcji pomocy po wierzono gminom.

Rząd nie rozporządza ustawami, któreby daly możność zmuszenia gmin do objęcia tej akcji, jednak dotychczasowe doświadczenie pozwala spodziewać się, iż zainteresowane gminy wobec objawów bezrobocia od tej akcji nie uchylą się, tembardziej, iż na czynności, z akcją po mierzony związane, otrzymają fundusze państwowe.

Ogólne zasady tej pomocy zaczerpnęto w znacznej mierze z projektu ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia z przystosowaniem tych zasad do warunków akcji tymczasowej i dotychczasowej.

Zbrodnicza agitacja Komunistów usiłują wywołać strajk powszechny.

Na terenie warszawskim rozpoczęli komuniści bardzo intensywną agitację za strajkiem powszechnym. Zdaniem agitatorów komunistycznych, strajk ten ma się wkrótce rozpocząć.

W tym celu Centr. Kom. K. P. R. P. przygotowuje grunt. W dużych ilościach kolportowane są wśród robotników fabrycznych odezw.

W jednej z nich komuniści wskazują, iż „doświadczenie listopada 1923 r. wykazuje niezbicie, że rozpraszanie walki obronnej na poszczególne okręgi — do czego dąży stałe socjal-ugoda — jest zgubne... Walka proletariatu całej Polski musi być scentralizowana w jednym skupieniu”.

Jako przykład najwłaściwszego systemu organizacyjnego C. K. stawia Kongres Rad Załogowych, odbyty w czerwcu na Górnym Śląsku, na którym wybrano Centralny Komitet Akcji.

To też robotnicy wszystkich miast wzywani są do utworzenia wszędzie komitetów akcji.

C. K. K. P. R. P. zdążył w rezultacie do zwolania „powszechnego zjazdu robotniczego” dla wyboru „centralnego komitetu akcji” i „scentralizowania walki proletariatu”.

Jest to niedawno wynaleziona droga organizowania się komunistów.

Ostatnie aresztowania do tego stopnia osłabiły organizację komunistyczną, że C. K., wzorując się na znalezionej przez policję polityczną instrukcji z Moskwy, zmuszony został do szukania dróg mniej niebezpiecznych. Tak zwane rady załogowe czyli dawniej rady, komitety fabryczne, jako placówki zasadniczo legalne, mogą być łatwo wyszukanne, jeśli robotnicy posłyszeli na lep wywrotowej roboty moskiewskiej.

Rozpowszechnione w ostatnich dniach odezwy komunistyczne bez ostentacji nawołują do „walki czynnej w Polsce. Zarzucają nawet PPS., że są „zdrajcami”, gdyż przywódcy socjal-ugody nie chcą walki, sabotują ją i rozbijają”.

Dalej pacholkiwie moskiewscy z wściekłością rzucają się na „sanację Grabskiego”, nawołując robotników, by „bronił swych praw, pomimo sanacji i przeciwko sanacji”.

W myśl wykrytych również instrukcji Komitetu należy natychmiast znieść organizację luźną, pozostawiając tylko ściśle i wprowadzić w każdej fabryce, a na

NAJSZCZĘŚLIWSZY w CZĘSTOCHOWIE

Kantor Loterii Państw.

ANTONIEGO EGERA

Izba Aleja Nr. 14.

rozpoczął już sprzedaż losów do kl. 5-ej
Cena pojedynczego losu 30 Złoty
Ciąganie przez cały Sierpień.
W tej klasie wychodzi 70,000 losów w sumie 3.759.800 Złoty.

CO DRUGI LOS WYGRYWA!

wet w szkołach, jaczejki, złożone nie więcej niż 8—10 osób. Te jaczejki ma być dopiero wiązane w legalne komitety fabryczne.

Charakterystycznym jest, że moskiewskie komitety prowadzą z warszawskimi komunistami korespondencję w języku rosyjskim.

Instrukcja moskiewska narzuca również komunistom polskim informowanie Moskwy o działalności wszystkich stronnictw polskich i o „innych przejawach”

Robotnicy polscy we Francji.

W związku z przyjazdem misji francuskiej do Polski dla werbowania robotników na wyjazd do Francji podajemy poniżej informacje o położeniu Poloni francuskiej, udzielone przez rektora misji polskiej w Paryżu ks. Szymbora.

Wychodźstwo polskie składa się z robotników. Największy procent stanowią górnicy, resztę rolnicy i służba domowa. Rodacy nasi, których cyfra dochodzi do 400,000 są porozrzucani po całym kraju. Największe stosunkowo skupienia polskie znajdują się w departamentach północnych, jak Pas de Calais i Nord, liczba ich bowiem dochodzi do 190,000. Pochodzi to stąd że w departamentach tych znajdują się najwięcej kopalni.

Pozatem we Francji wschodniej, rozmieszczeni są polacy w Alzacji i Lotaryngii; w Nancy, Metz i Strasburgu. Ogółem liczba ich w tej prowincji dochodzi do 28,000. Jest to po departamentach północnych największe skupienie ludności polskiej. Francia środkowa posiada Polaków w departamentach: Saone — et Loire, Montceau Gautierets, Baudras, Francia południowa skupia Polaków w departamentach: Taru, Garel i Aveyson. W tych wszystkich departamentach pracują górnicy, rolnicy rozrzucony są po całym kraju.

Co do pochodzenia, to górnicy przybywają wyłącznie z Westfalii, w znacznej ilości z Górnego Śląska i „Sonsłowca, natomiast rolnicy rekrutują się z całej Polski. Emigracja nasza we Francji posiada dwójaki charakter: stałą i przejściową. Na stałe osiedlają się we Francji przeważnie górnicy, przejściowo zaś przebywają tam rolnicy, zwykle i rok.

Położenie materialne naszych rodaków — jest ogólnie dobre, chociaż z drugiej strony zdarzają się wypadki wyzysku ze strony pracodawców, zwłaszcza, odnośnie do służby domowej. Wzysk ten ułatwia francuskim pracodawcom fakt, iż robotnik emigrant jest upośledzony w stosunku do robotnika miejscowego.

Rokowania emigracyjne, jakie toczyły się we Francji, nie przyniosły dotychczas żadnej w tej sprawie zmiany. Jedynym skutkiem jest to że rząd francuski przyobcał wydać rozporządzenie, aby robotnika polskiego traktowano pod względem płacy na równo z robotnikami francuskimi, ale faktycznie tego nie uczynił.

Co do zarobków, to należy odróżnić zarobki górników i rolników oraz służby domowej. Zarobki górników wahają się od 20—27 fr. dziennie. Dodatków rodzinnych t. zw. „ilocation” w wysokości 1 i pół franka dziennie na każde dziecko górnik polski nie pobiera. Płace rolników sięgają od 120—250 franków miesięcznie. Do robotników rolnych zalicza się we Francji i służbę domową. Ta kategoria naszych robotników emigracyjnych narazona jest na najcięższy wyzysk, zwłaszcza na prowincji. Wzysk przejawia się najczęściej w formie potrącenia kosztów podróży przez pracodawcę, chociaż umowa przewiduje, że koszty podróży pokrywa sam pracodawca.

Upośledzenie polskich emigrantów wyrównuje poprawny stosunek ludności francuskiej do naszej emigracji. Nie rzadkie są wypadki doskonałej wprost opieki, zwłaszcza ze strony towarzystw kopalnianych. Idzie ona tak daleko, że każda rodzina robotnicza otrzymuje do dyspozycji osobny domek z ogródkiem. Z towarzystw górniczych, którzy otaczają taką opieką naszych robotników, należą między innymi Neoux le Mines — Ostreicourt, Montceaux.

Wielce dodatnim objawem, jakim można zaobserwować wśród naszej emi-

wagę na bezczynność dyżurnego policjanta, który powinien był poskromić prowokatora, którego zachowanie się mogło stać się powodem naruszenia spokoju publicznego.

TELEGRAMY.

Anglia wyłącza Polskę z pod paktu o zabezpieczeniu.

Londyn. „Standard” i „Times” piszą: Mac Donald nie chce przynierza wojskowego z Francją, jeśli jednak mamy wyrazić się jasno, jesteśmy zdecydowani stanąć przy Francji na wypadek, gdyby Niemcy nie wykonały jakiegoś punktu projektu Davesa. Jesteśmy zdecydowani pośpieszyć z pomocą Francji, gdyby bez powodu z jej strony Niemcy napadli na nią. Z całą pewnością uczynimy wtedy to samo, co w roku 1914, jakkolwiek nie w ten sposób. Możemy więc otwarcie powiedzieć, czego nie chcemy uczynić: mianowicie, jeśli Niemcy zaatakują Polskę, a Francja, nie mająca upoważnienia Ligi Narodów, zaatakuje je równocześnie, nie pośpieszymy jej z pomocą wojskową, ani wogóle nie mamy zamiaru prowadzenia wojny. Żaden minister angielski nie odważyłby się dać podobnego przyrzeczenia w tej sprawie, lecz właśnie przez to, że wyraźnie mówi się, co się uczyni, a czego nie, podnosi się wartość przyrzeczenia.

Krwawe starcia na granicy albańskiej.

Belgrad. Na granicy albańskiej przyszło do poważnego starcia między bandami albańskimi a żandarmerją. Mianowicie do władz w Mitrowicy doniesiono, iż przywódca bandy Asem-Bejta bawi z nią we wsi Galice. Wyślano oddziały żandarmerji i wojska, które stoczyły formalną walkę. Zginęło w niej 12-tu żandarmów i żołnierzy oraz sto kilkadziesiąt powstańców albańskich.

Niemcy, opuszczają Polskę

Berlin. „Vossische Zig.” donosi, że na Śląsku polskim do 15 lipca r. b. na rzecz Niemiec optawo około 18 tysięcy osób. Optanci są to przeważnie młodzi mężczyźni, którzy nie chcą służyć w wojsku polskim a nadto robotnicy, którzy z powodu niepomysłnych stosunków ekonomicznych na Śląsku polskim pragną emigrować.

Ruch powstancy na Białorusi

Paryż. Otrzymano tu komunikat „Sztabu powstańców-właścicieli białoruskich” za czerwiec r. b. Komunikat ten podaje wiadomości o kilkudziesięciu wypadkach napadów i starć zbrojnych, dokonanych przez oddziały partyzanckie na instytucje sowieckie i poszczególne komunistów. W samem tylko powiecie inumeńskim zabito w tym miesiącu 13 komunistów.

Gwałty faszystów przeciw instytucjom katolickim

Rzym. W Medjolanie napadło trzydziestu faszystów na katolicki dom związkowy. W bóje oddano szereg strzałów rewolwerowych, przyczem ramiono lekko dwie osoby. W Mantui dokonali fasystów napad na siedzibę redakcji katolickiej „Il Giornale”. Poroniono przytem szereg osób. Policja dokonała aresztowań. „Osservatore Romano” wyraża swe oburzenie.

Propaganda przeciwreligijna wśród polaków

Moskwa. Z Kijowa donoszą, że na dziedzi nauczycielstwa polskiego na Ukrainie szczególnie żywo omawiano sprawę propagandy przeciwreligijnej wśród ludności polskiej. Zaznaczono, że niektórzy nauczyciele dotychczas osmiełają się utrzymywać kontakt z duchowieństwem, ponadto istnieją potajemne szkoły, gdzie dzieciom wykładana jest religia. Niewłaściwe zachowanie się części nauczycieli polaków tłumaczy się „niedostatecznym jego obeznaniem się z istotnym znaczeniem sowieckiej polityki narodowościowej.”

Sowiety i Chiny

Moskwa. W wyniku wymiany not pomiędzy Ministrem Spraw Zagranicznych Chin i Karahanem zapada obustronna decyzja co do ustanowienia poselstw w Moskwie chińskiego i w Pekinie sowieckiego.

Trzęsienie ziemi w Taszkencie

Moskwa. — W okolicach Taszkentu miało miejsce powtórne trzęsienie ziemi.

gracji, jest zmysł organizacyjny, zwłaszcza u górników, pochodzących z We stfalji. Pełno jest takich stowarzyszeń, jak „Sokół”, Stow. św. Barbary, Harterstwo i t. d. Nie brak i klubów. Wszystkie jednak stowarzyszenia mają charakter społeczny i narodowy, o organizacji partyjnej mowy niema. Pochodzi to stąd, że ustawodawstwo francuskie nie pozwala obcym przybyzszom na tworzenie związków zawodowych. Ten brak pierwiastka partyjnego powodowała tem silniej krzewić się życia na rodowemu wśród Polonii francuskiej, które cechuje ogromne przywiązanie do Polski.

Ze skarbca myśli polskiej.

„Kto w czyn wcielił chce pomysł piękności,
A znały tylko same duchy z nieba,
Ten tak pokocha tych nadziemskich gości,
Ze się, w nie patrząc, zatrzyma i stanął
Lecz beski zachwyty nie jest boskim czynem,
Tęże chmur — jeszcze nie czoła wawrzynem,
Więc ziego zbadać potrzeba otchłanie,
Z miłości piękna wpatrzeć się w brzydotę,
Z miłości dobra pójść odwiedzić wroga
Wszelkiej ugody i cnoty Boga,
A z sobą w podróż wziąć tylko — tęsknotę,
I cmentarz świata przechodząc pomatu,
Budzić umarłych w imię ideału,
I śląc z tych grobów wzrok w przyszłość strome,
Stwarzać, co dotąd jeszcze nie stworzone.
ZYGMUNT KRASIŃSKI.

KRONIKA.

— Poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę szkoły na Ostatnim Groszu. Dziś, w niedzielę, dn. 20 b. m. o godz. 5-ej po poł. odbędzie się uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod drugi gmach szkoły powszechnej miejskiej przy ul. Krakowskiej na Ostatnim Groszu.

Przedstawiciele instytucji państwowych i delegaci Stowarzyszeń społecznych, prosieni są przez Magistrat o wzięcie udziału w tej uroczystości. Konie miejskie będą do usług przed Magistratem o godz. 5-ej po południu.

— Poświęcenie sztandaru IV gniazda „Sokoła”. W dniu 27 b. m. odbędzie się w Kłobucku uroczystość poświęcenia IV gniazda „Sokoła” im. Tadeusza Kościuszki według następującego programu: 6 godz. rano zbiórka druhen i druhow w placu Strazy Ogniowej, 9 godz. rano ogólna zbiórka, godz. 10 i pół uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym i poświęcenie sztandaru, godz. 12 otwarcie akademii i wbijanie gwóźdźi pamiątkowych, godz. 1 defilada, g. 2—3 obiad dla druhow druhen (płatny 55 groszy), g. 4 ćwiczenia na placu Strazy ogniowej, g. 6 zabawa taneczna w sali Strazy ogniowej dla druhen, druhow oraz zaproszonych gości.

Na uroczystość powyższą spodziewany jest liczny zjazd druhow i druhen gniazd okręgu Częstochowskiego.

— Wyścigi kolarskie „Victorji”. W niedzielę d. 27 b. m. urządzi klub „Victoria”, wyścigi kolarskie dookoła Częstochowy. Cykliści startują z Nowego Rynku wzdłuż Alei — ul. Kościuszkii — Nową — Hubertowską — Kazimierz — Barbary — Plac Podjasnogórski — między parkami wzdłuż Alei do mety u wylotu Kościuszkii.

Udział w wyścigach mogą brać tak stowarzyszeni, jak i niestowarzyszeni. Zapisy przyjmuje się w sklepie „Gońca Częstochowskiego”. Wpisowe zł. 3 od osoby. Nagrodę stanowią 3 artystycznie wykonane żetony, które w przyszłym tygodniu oglądać będzie można na wystawie w sklepie Administracji naszego pisma.

— Wielka zabawa ludowa w parku 3 Maja. Wielką zabawę ludową organizuje wydział społeczno-wychowawczy Stow. Spółdz. „Jedność” w niedzielę dn. 27 bm. w Parku 3 Maja. Na program zabawy złożą się: Koncert orkiestry, popisy sceniczne, loteria fantowa, wyścigi w workach, że świeca, z jankiem i in. Konkurs kostjumów, poczta francuska, ognie bengalskie, oraz inne atrakcje i niespodzianki.

Bufet zostanie obficie zaopatrzone w smaczne wędliny (w tem gorące serdelki i parówki), wyroby cukiernicze i napoje.

— Od Redakcji. Dzisiejszy numer „Gońca Częstochowskiego” zawiera 8 str. druku i kosztuje tylko 10 groszy.

Ceny konkurencyjne.

Perłoweczka (funtówka)

Kasza jęczmienna Warszawska

Fasola biała, kolorowa, groch polny i „Wiktorja”

Mąka pszenna 50%

do nabycia

w „POLSKIM HURCIE”

sp. z ogr. odpow.

Częstochowa, Krakowska 1 tel. 7-91

w podwórzu.

ETAMINY, SATYNY, WOALE, CREPONY BAWELNIANE NA LETNIE SUKNIE

po cenach obniżonych poleca

Firma „BŁAWAT”

I-sza ALEJA 14 TEL. 4-64.

DLA STAŁYCH KUPUJĄCYCH KREDYT.

Wycieczka jugosłowian w Częstochowie.

Przyjazd gości nastąpi w przyszłą niedzielę, dn. 28-go lipca.

W dniu 17 b. m. pod przewodnictwem inż. Jasińskiego obradował Podkomitet Częstochowski przyjęcia wycieczki kolejowców Królestwa S. H. S. w związku z przybyciem teje do Częstochowy. Uchwalono, aby wzorem pozostałych miast w Polsce na czele ze stolicą Warszawą, przyjęcie w Częstochowie nosiło specjalnie serdeczny charakter i podkreśliło dążenie Narodów Polskiego do zbliżenia się do Narodów Królestwa S.H.S.

Program uroczystości zapowiada się następująco:

Przyjazd wycieczki, składającej się z 51 osób, na czele z wybitnymi kierownikami kolejnictwa Królestwa SHS. spodziewany jest w Częstochowie na godz. 8 m. 30 rano dnia 28 b. m. O tej godzinie nastąpi na pięknie udekorowanym peronie tutejszego dworca przywitanie gości przez przedstawicieli miejscowych władz rządowych, komunalnych, kolejowych, poczem goście spożyją wspólne śniadanie, przygotowane w sali szkolenia zawodowe-

go (dawniej gmach, gdzie mieścił się Związek), poczem około godziny 10-jej przewiezieni zostaną na Jasną Górę, gdzie wysłuchają krótkiego nabożeństwa i obejrzą osobliwosci naszej Świątyni Narodowej.

Około godziny 11-jej nastąpi powrót do sali szkolenia zawodowego, gdzie goście podejmowani będą drugim śniadaniem, podczas którego oczekiwane są okolicznościowe przemówienia. — Ojdzad wycieczki w dalszą drogę przewidziany jest na godzinę 1 w poł. do Katowic, gdzie nastąpi uroczyste przyjęcie ich przez tamtejsze społeczeństwo.

Podkomitet Częstochowski spodziewa się szczerego oddziwku i liczy, że miejscowe społeczeństwo przyjmie przyjeżdżających gości serdecznie i owojami, które ugruntują w nich pojęcie o przysłowiowej polskiej gościnności wogóle, a w szczególności da wyraz serdecznej przyjaźni dla narodów słowiańskich, wchodzących w skład Królestwa S. H. S.

— Nareszcie kolej daje chędy! Według zestawienia na dzień 1 lipca Polskie Koleje Państwowe dały w ciągu półrocza ubiegłego 288,488,862 zł. dochodu, podczas gdy wydatki eksploatacyjne wyniosły w tym okresie 287,471,734 zł. A więc przewyżka dochodów nad wydatkami eksploatacyjnymi wyniosła w pół roku ubiegłym 1,017,128 zł.

Świadczą to, że gospodarka Polskich Kolei Państwowych wkroczyła już na torzy zdrowej samowystarczalności.

„My wszystko zrobimy!”
Powiedział kupiec żydowski i czynem stwierdził, że ma rację

Do Redakcji naszego pisma zgłosił się p. Józef Wrzaszczyk z Dolnej Kawodzy, który oświadczył, że w ub. wtorek przyprowadził na targ byka w celu sprzedaży. Gdy wychodził z rzeźni, nie mogąc znaleźć odpowiedniego nabywcy, poszedł do niego funkcjonariusz policji, żądając okazania świadectwa. Informator nasz przedstawił zaświadczenie soltysa, ale to okazało się niewystarczające, gdyż było bez podpisu wójta. Wobec czego policjant nie pozwolił wyrowadzić z rzeźni byka, żądając przedstawienia formalnego świadectwa z pieczęcią i podpisem wójta.

W tym czasie właśnie poszedł doń rzeźnik żydowski, proponując kupno. Wrzaszczyk oświadczył, że nie może tej sztuki byka sprzedać, ponieważ nie ma dobrego świadectwa. Na to kupiec odpowiedział:

„To niel my wszystko zrobimy!”

Okazało się, że kupiec żydowski miał rację, bowiem sprzedany z „nielegalnym” świadectwem byk powędrował do rzeźni i za chwilę kupiec zwrócił po-

stronek sprzedawcy, po dokonaniu uboju.

Dziato się to wszystko z wiedzą owego policjanta, który nie pozwolił wyprowadzić z rzeźni prawemu właścicielowi legalnie posiadanej sztuki byka, a który tak pobłażliwym okiem patrzył na operację handlową żydowskiego rzeźnika.

Zapytujemy więc, czy w Polsce odmiennie prawa istnieją dla włościan, a odmiennie dla żydowskich kupców?

Sprawę tę należałoby w interesie ogółu wyświetlić!

— Średnie o „okropnej historii”. W ciemnych sferach kumoszek Staroego Rynku uknuło brednię o rzekomem porwaniu 8-letniej dziewczynki chrześcijańskiej przez pewną rodzinę żydowską.

Jak wyjaśniło śledztwo, dziewczynka była zafowana z podwórza do zgazowania kopcając lampy, ponieważ w sobotę rytuał żydowski zabrania zapalać lub gasić lampę.

I stąd powstała owa „okropna historia”, o której niktby nie wiedział, gdyby nie ogorkowe czasy i posucha na sensację.

— Jeszcze o ławki w Alejach. Jak się dowiadujemy, w jednym z prywatnych ogrodów przy ul. Kościuszkii znajduje się ławka miejska.

Sądymy, że gdyby Magistrat zażądał zwrotu ławek od posiadaczy majątku miejskiego, to niezwodnie znalazłoby się więcej ławek i sprzętów miejskich.

— Występy nowego zespołu w „Skali”. Nowy zespół artystyczny w teatrze letnim „Skala” gromadzi co wieczór liczne zastępy publiczności, która bawi się znakomicie. Udział w przedstawieniach biorą: pp. Kazimierz Bajon, wyborny humorysta i piosenkarz,

w dziale wokalnym L. Pragerówna i H. Klingerówna, w dziale choreograficznym Emilia Wieszczorowska i włoski duet tańeczny Ellen i Catalano, a ponadto w każdym programie występują komicy ekscytry Carle i Rose i akrobaci estojscy Trio Latini.

— „O cześć kobiety”. Podwyższym tytułem teatr „Odeon” rozpoczyna od soboty demonstrację dramatu w 6-ciu aktach, osnutego na tle życia w terażniejszych środowiskach wielkomiejskich. W roli tytułowej kobiety, która wywiera na mężczyzn wpływ nieprzeparty, występuje słynna z urody i wdzięku Lucy Doraine.

— „Taniec złota i nędzy”. Od soboty kino „Nowy” wystawia wielki współczesny dramat w 8-miu aktach z życia zubożonych parkarzy p. t. „Taniec złota i nędzy”. W rolach głównych znakomici wykonawcy Lec Pary i Werner Kraus.

— Warszawa—Hel. Dyrekcja kolei państwowych w Warszawie podaje do wiadomości, że wskutek dużej frekwencji podróźnych pociągi sezonowe komunikacji bezpośredniej Warszawa—Hel przez Howo—Laskowice—Gdańsk № 617, odchodzący z dworca głównego w Warszawie o godz. 18.05 i powrotny pociąg № 618, przybywający na tenże dworzec z g. 9.45, kursować będą nadal bez przerwy, aż do dn. 15 września r.b.

— „Bezrobocie” złodziei. W dniu wczorajszym kroniki policyjne nie zanotowały ani jednej nawet drobnej kradzieży. Ten wyjątkowy objaw kompletnego „bezrobocia” złodziei doskonale świadczy o uczynnej działalności na szej policy, która zdołała obrzydzić ten nieopłatny w obecnych warunkach fachnawet rutynowanym włamywaczom.

Kronika handlowa

— Z przemysłu chłopskiego. W dniu wczorajszym został sprzedany rejentalny akt „Spółki za kładów mechanicznych w Częstochowie” p. f. Szymon Olatkiewicz i Stefan Derecki.

Nowa firma chrześcijańska pozyskała w dziale technicznym tak dzielną jednostką jak p. Stefan Derecki b. kierownik techniczny zakładów firmy B-ci Kanczewskich, co jest najlepszym dowodem, że „Spółka zakładów mechanicznych” stanie na wysokości zadania.

Nowej placówce przemysłu chrześcijańskiego życzymy pomyślnego rozwoju i jak najpomysłniejszych wyników w pracy nad ożywieniem miejscowego rzemysłu.

— Wogóle przywózimy z wielu krajów niepotrzebnie więcej, niż wywozimy. Dowodem tego mogłaby służyć choćby Ameryka, która zabiera od nas zaledwie 0,74 proc. wartości ogólnego wywozu naszego, bądź Turcja, która prowadzi z nami handel za pośrednictwem firm obcych, przeważnie czeskich i austriackich, kiedy w kraju zainteresowanie handlem ture-

AROMATYCZNA
i EKONOMICZNA

Herbatę

Ceylońską i Jawską
Orange-Peccos

własnej pakowni poleca

Dom Importowy

Leon Piotrowski

(„MOKKA KAWA”)

Częstochowa, II-ga Aleja Nr. 24.

FABRYKA

Wyrobow

Cukierniczych

W. WEBER

Kościuszki 19a w podwórzu.

56) MACIEJ WIERZIŃSKI,

HONOR

POWIEŚĆ

Nazajutrz, gdy zbudziła się z kamiennego snu, tajemniczo te słowa wyrzuciły się z тумanu nieuchwytnych wspomnień. Powtarzała je wielokrotnie, nie mogła wyzwoleć się od nich, tak spętaly jej umysł swą zagadkowością. Po coż on mógł zepsuć sobie!...

Nie wiedziała, lecz wyczuwała, że stapała przetrząskiwano i oświadczyła pani Łusi, że nie pojedzie do wili hrabiego. Pani Dziurzyńska zaś nie należała bynajmniej; i ona raptem straciła ochotę do tej wycieczki. Gdy zajął się po nie smochód, kazała odwieźć się do kościoła i odebrać szofera, wreczywszy mu bilecik hrabiego. Wczorajem zaś pan kapitan nie zjawiał się wcale.

I dobrze się stało — przyszła Żuzia do przekonania, w zaciszu swego białego pokoiku, pod wpływem wyjaśnień i wspomnień wuja, którego blade oblicze niosło jej wyrzut. Jeśli nie mogła wyznać przed nim całej prawdy — zawiniła w ciemność. Za plecami jego wchodziła w zmozy z panią Łusią. Z kochanką hrabiego, która ją zaprzedawała!... Co za ohydła!...

Fala jej uczu odwracała się od pani Łusi i hrabiego i przywarła

mocno do nóg umiłowanego wuja jakby do kotwicy. Wieczór berliński, otwierający przed nią okna na nieznaną metę życiową, wydał się lekkomyślną wycieczką na burzliwe wody, zdała fascynującą a groźną, błyszcząca, a brudna, tymczasem plebanja Sosnowiecka była przystańnią, ukolysaną w słońcu wewnętrznego harmonii.

Przypominały się jej słowa księdza: „Przykro mi, że nie masz do mnie zaufania, że istnieją między nami tajemnice. Zapewne z mej winy“...

Niel Zaprawdę niel! Był on najlepszym jej przyjaciąłem, jakiego nie umiała okazać się godną.

Miękką ręką oprowadził ją ks. Stanisław całkowicie, lecz nie ufał już sobie, mającym, że Żuzia, w wiosnianym okresie życia, mogła mimo wszystko podlegać jeszcze zakusom lowelasa. Aby ubezpieczyć się przeciwko niemu, odrzucił go od dalszych intryg miłosnych, postanowił opowiedzieć wszystko hrabiemu Kerpelowi. Wprawdzie hr. Leon nie był takim, którego można było reprimować, sprawadził z tej drogi, wszakło dowi się on przez sstryja, że ks. Włóczek odkrył wilczy dół, wykopany przez uwodziciela, i czuwał nad Żuzią tak baczenie, że wszelkie dalsze zasady nie mająja najbliższych widoków powodzenia. Może zresztą stryj potrafi wpłynąć na niego zbaśnie.

XVIII.

W drodze do Sosnowca pan Dziurzyński spotkał sąsiada, dzierżawcę Zawilskiego i zamiast z dworca Szydłowskiego ruszyć wprost do domu, wstał z nim do handlu na butelkę wina.

W winiarni, ukryte za sklepem, kerrenym nie było tej o wresznie popołudniowej porze nikogo, lecz dwaj dzierżawcy zasiedzieli się przy węgryźnie, o sprawach gospodarczych gawędząc, i zjawił się pan Żukowski z bratem pana Witolda Włodzimierskiego. Dzielili ich od sfery Dziurzyńskich różnice towarzyskie, przyśledli się jednak do stołu pana Stanisława.

Ille razy p. Dziurzyński spał panna Janusza, poczynaly w nim wręcz wspomnienia owej nocy wrzesniowej i kwestja, czy był o kochankiem panny Darasówny czy ojcem małej hrabianki nie dawała mu spokoju. Hrabina posiadała nieszczygólną reputację, jednako przypuszczanie, inkryminujące ją do takiego stopnia; wydawało się mu tak potwornem, że przechyłiał się do posiadania go o romans z przystojną jej towarzyszką.

W toku rozmowy, ciekawością nurtowany, zerkał raz po raz na zgrabne nogi pana Żukowskiego, który zauważywszy to wreszcie, zaszamował się:

— Czemu to przygląda się pan tak moim butom? Nie są dziurawe! Dziurzyński przecwał w myślach odpowiedź przez chwilę, nim rzekł: — Ma pan doprawdy noge. — Kompromitująca! — odrzucił pan Janusz i uderzył wzrokiem w twarz pana Dziurzyńskiego, szarpając ładny, clemny wąż. — Po takiej nodze możnaby rozpoznać pana wszędzie... W paszporcie powinni to wypisać jako „besondere Kennzeichen“.

Żukowski uśmiechnął się, lecz podpadło panu Stanisławowi, że od tej chwili odzywał się rzadko. Rad z siebie, dzierżawca krował chyttrze podstęp i, zegnając się z nim baknął: — Muszę wstać do dr. Fyszera. — Czy kto u pana chory? — spytał p. Janusz.

— Nie ale pisała mi coś żona, że mała hrabianka ciężko zachorowała... Żukowski chciał coś rzec, lecz słowa zamarzy na wargach i na twarzy jego lysnęło coś niby przerażenia.

A Dziurzyński tryumfował. Nigdy w życiu nie zdobył się na taki fortel. W sposób mistrzowski rozwiłkwał zagadkową kwestję, która wydawała mu się zgłębia nie do rozwiązania. Miał go teraz w rękę, tego gwał! Miał tego ptaszka nocnego, zagładającego do obcego gniazda. Miał sekret hrabiny.

D. G. N.

BUDYŃ DR. OETKERA

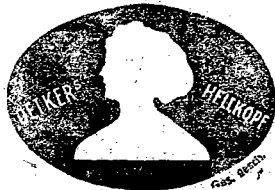
POŻYWNY i smaczny

Z proszku budyniowego Dr. Oetkera, sporządza się wycmienią potrawę, która niewiele kosztuje i czasu może być codziennie podana na stół. Dokładny przepis znajdziecie na każdej paczce. **MARKA OCHRONA „JASNA GŁOWKA”.**

Z budyniem waniliowym i migdalcowym, smakuje wyborno sos owocowy Kompot albo konfitury. Do budynia czekoladowego i owocowego, najlepiej dodać sos waniliowy z proszku sosowego Dr. Oetkera, o smaku waniliowym.

Dokładne przepisy bezpłatnie w każdym sklepie. O ile ich brak prosimy zażądać pocztówką od Dr. A. Oetkera, Oliva kolo Gdańska.

TANI i ŁATWO do zrobienia

OFIARY.

Na dzici repatriantów w barakach. Zl. 60 zebrane w dniu 12 i 17 VII r. b. z koncertu urządz. z okazji święta narodowego francuskiego przez młodzież przy klubie fabr. „Motte“.

Do sprzedania plac przy ul. Cmentarnej bardzo tanio. Zawodzie ul. Teofila № 17 Łęski.

Kapeluszy wyciam prędkim i łatwym sposobem. Kilifskiego 17 m 6 od godziny 4-jej.

Maszyna łatkowa duża w dobrym stanie do sprzedania. Krakowska 13 Ostatni Grosz.

Student udziela lekcji języka rosyjskiego i poszukuje stosownego zajęcia. Oferty pod „Student“ do „Gońca“.

Do sprzedania 8-morg ziemie z budynkami, budynki w dobrzym stanie. Cena 8 miliardów. Wiad. w Gońcu.

Do wynajęcia skład, stajnia, worownia, szopa, piwnica przedpokój, kuchnia i pokój. Kościuszki 46.

Okazyjnie sklep spożywczy do sprzedania w dobrym punkcie z powodu zmiany wiadomości w Gońcu. Ul. Ogrodowa № 77 Marjan Piotrowski w Częstochowie.

Z powodu zmiany interesu sprzedam sklep z obuwiem lub wyprzedzę samogobuwa 75 procent taniej! Ille aleja 22 Nowożytki.

Mieszkanie 2 pokoje z kuchnią przy ul. Krakowskiej vis-à-vis fabryki „Warta“ zamienię za dopłatą na takich lub większych wraz z stajnią na 2 konie w śródmieściu. Zgłoszenia proszę nadsyłać do redakcji „Gońca“ pod „Zamiana“.

Znalezione pończochy czarne, o debracki możn w administracji „Gońca“ za awrotelem kosztów.

Do sprzedania warzanki stalarski i pałki do lemontady ulica Śląska róg Jasnej.

Potrzebny służący do koni kawaler. Folwark Liśka za Jasną Górą Kott.

Składnica Mebli

ul. Gen. Dąbrowskiego Nr. 1a

Posiada na składzie

pokoje, sypialnie, stolowe, gabinety, kuchnie i wózki dziecięce.

Przyjmuje się zamówienia.

Ceny przystępne.

Bacność członkowie!

Spółdzielni Pracowników Państwowych i Komunalnych w Częstochowie

Dnia 29 lipca r. b. o godzinie 5-jej po południu w sali Rady Miejskiej przy ul. Dąbrowskiego 10 odbędzie się

Walne Nadzwyczajne Zgromadzenie

z porządkiem dziennym następującym:

- 1) Wybór prezydium.
- 2) Odczytanie protokołu z poprzedniego zgromadzenia.
- 3) Odczytanie protokołu z rewizji Związku Rewizyjnego.
- 4) Referat dyrektora Związku Rewizyjnego w Warszawie p. Łuniewskiego o znaczeniu spółdzielczości dla klasy pracowników państwowych i komunalnych.
- 5) Zatwierdzenie bilansu za I półrocze r. b.
- 6) Powzięcie uchwały o waloryzacji udziałów.
- 7) Pożyczki członków dla spółdzielni.
- 8) Wolne wnioski.

Z powodu ważnych spraw, jakie będą rozpatrywane na Zgromadzeniu, porządane jaknajcięższe przybycie członków.

Zarząd.

PODZIĘKOWANIE

Kolo Opieki nad ochronką im. H. Sienkiewicza w Warszawie (ul. Piękna Nr. 5) zorganizowane przez pracowników Z.O.L.P. w Warszawie składa niniejszem serdeczne „Bóg zapłać“ Komitetowi Organizacyjnemu i wszystkim tem, którzy wzięli udział w zabawie, urządzonej w Krzepicach dnia 9. VII r. b. na rzecz wspomnianej ochronki, i przyczynili się w ten sposób do wydatnej pomocy sierotom.

ODLEWNIA ŻELAZA Teodora Buchalskiego

PRZY ULICY KRAKOWSKIEJ Nr. 22.

Przyjmuje wszelkie odlewy, a również posiada na składzie sieczkarnie i wszystkie części do tychże.

CENY ZNIŻONE.

CENY ZNIŻONE.

Nauczyciel

w wyższym wydziale chemii (dyplom uniwersytecki) przysposobienia do matury i wszystkich klas szkoły średniej z matematyki i łaciny. Stary Stradom Główna № 32 vis a vis mostu

PRACOWNIA

pończoch, skarpetek, swetrów, kamizdek, baiderek sportowych, koszyk, rekawiczek, dziecięcych ubranek, poleca swoje wyroby i przyjmuje obstalunki z własnych i powierzonych materiałów, również przerabia na najmodniejsze fawony. Cena konkurencyjna. Robota solidna. ul. Szadek Nr. 16 w Palasz.

Pracownia

haftów ręcznych siatkowych, przyjmuje wszelkie obstalunki jak kapy, frunki garnitury obrusy i bieliznę, robota solidna oraz przynajmniej się słońce panny i uczennice. Ul. Kordeckiego 9 (dawnie Kościuszki 17) Nowicka

Mieszkanie

przy rędzinie dla dwóch parów. Wiadomość w prawo 22 m. 8.

Włóczki

dwu miesięczne, z tej rasy zaraz do sprzedania. Wiad. w ogrodzie Hoffmanna Pemologiczna № 8 róg Kilińskiego.

Do sprzedania

3 mieszkania z ogrodem wazycznym przy Wietuńskim Rynku 39 m. 40.

Sklep

z mieszkaniami do sprzedania blisko Pynku ul. Targowa 15

2.000 złotych

wypożyczyć na procent pod zastaw lub przystąpię do spółki, mogę dodać później więcej. Określić procent i szczyt. Oferty po „Pewna gwarancja“ do „Adm. Gońca“.

Poszukuje

poszukuje mieszkanie 2 lub 3 pokojowe w Warszawie na 24 osoby, stać i wiele innych mebli. Wiad. parafia kancelarii św. Zygmunta.

Z powodu

wyjazdu sprzedam kawalerię z trzema pokojami, obok Jasnej Gory. Wiadomości Ille Aleja 28 Kowalski.

Do wynajęcia

od zaraz duży skład, kantor lodownia worzówka - warunki przystępne. Wiad. ul. Dąbrowskiego róg Jasnoogórskiej skład wódek.

Kino-teatr

„LE GUIN“ do wynajęcia z 2 r z Wiadomość Ille Aleja 35 m. 3.

Do oddania

gospodarstwo w Koziegłowach. Wiad. Il. 14 Stróż. wskaze.

Teatr „ODEON”
 Program od soboty dnia 19 do wtorku dnia 22 lipca 1924 r.
 Szczegóły w afiszach i programach,
 Początek ostatniego seansu o godzinie 10-ej wieczorem.

Dziś! Po całym szeregu niezapomnianych kreacji, Dziś!
 daje nam **LUCY DORAINE** obecnie film
 pod tytułem
„O cześć Kobieci” Dramat w 6-ciu aktach osnuty na tle życia współczesnego w roli głównej: Piękna, czarująca i niezapomniana **LUCY DORAINE** odtworzyła typ kobiety wywierającej na mężczyzn wpływ nieprzeparty.
 Rzecz dzieje się w Egipcie i Europie.

Kino „NOWY”
 od soboty 19 do wtorku 22 lipca r.b.

Taniec złota i nędzy

Wielki współczesny dramat w 8-aktach z życia zubożonego chamstwa
 Wykonawcy ról głównych **LEE PARRY** i **Werner Kraus.**

Przewodniki Elektryczne „Kabel”

f-my Reprezentacja i Składy
Biuro Techn. „PROMIEŃ”
 II Aleja Nr. 30 tel. 24.

Powiatowa Kasa Chorych
 w Częstochowie.
Nocne dyżury lekarzy chorób akuszeryjnych.
 19-go Lipca r. b.
Dr. Grunwald Panny Marji Nr. 20
 20-go Lipca r. b.
Dr. Kon uł. Kościuszki Nr. 16.
Nocne dyżury lekarzy chorób wewnętrznych.
 19-go Lipca r. b.
Dr. Le Castel ul. Warszawska 77
 20-go Lipca r. b.
Dr. Borkowski Szpital Wojskowy.

Gwarectwo Węglowe „Brzeszcze” zawiadamia, że w obecnym czasie może dostarczyć dla Cegielni Zakładów Ceramicznych, Młynów, Elektrowni i wogóle przemysłu
WĘGIEL KOTŁOWY
 w ZIARNACH DO 13 mm. PO CENIE ZŁ. 5.
 Oprócz tego Gwarectwo Węglowe „Brzeszcze” posiada do sprzedaży:
 Węgiel gruby, Koskie I, Koskie II po cenie zł. 20,60
 Orzech I — — — — — : 18,30
 Orzech II — — — — — : 16,50
 Wszystkie ceny rozumieją się za tonnę loco wagon stacja Brzeszcze łącznie z podatkami.
 Zamówienia przyjmuje Główna Dyrekcja Państwowych Zakładów Górniczych i Hutniczych Warszawa, ul. Elektoralna Nr. 2.

JÓZEF WIŚLICKI
 lekarz weterynaryj
 Zawiadamia że zajmuje się cywilną praktyką.
 Mieszka ul. Kordeckiego 23.

MIESIĄC SPRZEDAŻY REKLAMOWEJ
UWAGA! **FABRYKA WYROBÓW B-cia Stankowscy** **HERBATNIKI CZEKOLADA** **CENY ZNIŻONE!**
CUKIERNICZYCH. = KRAKOWSKA Nr. 27. = CUKRY.

DOKTOR
Paweł Broniatowski powrócił
 ul. Panny Marji II (Aleja) Nr. 21.
 Choroby, weneryczne i skórne
 Przyjmuje od godz. 9-12 i od 5-8 po poł. Panie od godz. 12-1-1ej w południe.

Wobec zaprowadzenia stałej waluty polskiej w postaci złotych i powrotu do normalnych, przedwojennych warunków handlu
Najstarszy Chrześcijański Magazyn Bławatny
 p. f. **HELENA UCHNAST**
 w Częstochowie, ul. Panny Marji 31,
 zawiadamia, że sprzedaje towary bławatne po cenach znacznie zniżonych biorąc za zasadę: **Duży obrót — mały zysk.**

Lekarz-Dentysta
Stanisław PARCZYNSKI
 ul. Dąbrowskiego 11, I piętro
 Przyjmuje od 10-11-1ej i od 5-7-1ej.

Skład sukna i kortów — D. ZYSSER
 Częstochowa I-sza Aleja Nr. 2 w podwórzu.
 Poleca w wielkim wyborze bostony, sukna, kamgarny i gabardyny na palta i garnitury męskie i suknie po cenach bardzo przystępnych.

15—20,000 złotych
 potrzeba na pierwszy numer hipoteki:
Warunki do umowy.
 Wiadomość w Administracji „Gońca”.

Lekarz-Dentysta
Henryk Lejzerowicz
 Przyjmuje codziennie od 9-7 wiecz. bez przerwy w lecznicy ul. Miłkiewskiego Nr. 3, wejście ze strony Kasy Skarbowej
 Posiadacze legitymacji Kasy Chorych i jak również urzędnicy państwowi korzystają z największych ulg.
 Przy lecznicy mieści się specjalna pracownia zębów sztucznych.

H. IMICH
 II-ga Aleja Nr. 16
 poleca po cenach zniżonych
Farby, Pokosty, Cement i Gips
 Uwaga! Honor firmy przeniesiony został na pierwsze piętro z frontu. Uwaga!

WAZNE
 dla mieszkanców Częstochowy i Okolicy
 Celem zyskania jaknajszerszej klienteli firma
Kornberg i Szumacher
 w Częstochowie I Aleja Nr. 11 w podwórzu sprzedaje wszelkie towary bławatne po znacznie zniżonych cenach
 Prosimy się przekonać.

Lekarz-Dentysta
MICHAŁ GREJNIEC
 ul. Panny Marji II (Aleja) Nr. 10
 Telefon № 250.
 Przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 wiecz. dla członków Kasy Chorych i Urzędn. Państw. specjalne ustępstwa.

Choroby piersiowe
 leczy
Balsam Thiocolan Age
 używa się za poradą lekarską
 Sprzedają apteki i składy apteczne
 Apteka A. Gąseckiego w Warszawie.

Glicerofosfat żelazisty „ORBIS”
 czysty i z żelazem
 Najracjonalniejszy środek przy wyczerpaniu fizycznym i umysłowym oraz przy Krzywicy dla dzieci. Sprzedają apteki i składy apteczne. Zadać z firmą Towo dla Przemysłu i Handlu Aptecznego „ORBIS” Sp. Akc.

Spółka Mistrzów Malarskich „POLICHROMJA”
 w Częstochowie ul. Dąbrowskiego Nr. 22.
 Wykonują wszelkie roboty w zakresie malarstwa wchodzące solidnie i po cenach przystępnych.

Ogłoszenie.
 Komisja likwidacyjna b. Spółdzielni Stow. Prac. Kolejowych w Częstochowie podaje do wiadomości, że w dniu 23 | VII rb. o godz. 6 wiecz. w budynku kolejowym b. Z. Z. K. odbędzie się ogólne zebranie członków b. Spółdzielni z następującym porządkiem dziennym:
 1) Zagalenie zebrania.
 2) Wybór przewodniczącego.
 3) Przeczytanie sprawozdania Komisji Likwidacyjnej
 4) Podział Zysków majątku Stowarz.

Krem „Orlando”
 jest radykalnym środkiem na przyszcze, piegł, plamy opalenizną wybiela i udelikatnia naskórek.
 Do nabycia w Składzie Aptecznym
J. Orzona
 Stary Rynek 21.

Fabryka papy dachowej
M. BEMA
 w Częstochowie, Olsztyńska № 1 (Zawodzie w byłej kwasarni)
 poleca w najlepszym gatunku po cenach przystępnych:
 papę, smółkę, preparowaną Karbolinaem etc.
Choroby zębiska, kłiszek, nerzek, obrzęki, hemoroidy itp. **radymalnie leczą**
Szwajcarskie gorzkie zieleno
Dr. Bauera
 Sprzedają apteki i składy apteczne

TLEN
 do szwajcowania stale na składzie u
 Inż. F. DAWIDOWICZA
 Aleja Nr. 31.

Zakład Stolarski
ADAMA SWIEŻEGO Częstochowa ul. Krakowska 60 dom własny
 wykonują wszelkie roboty meblowe: całkowite i częściowe urządzenia pokoi stołowych, sypialnych, biur, banków i t. p.
 Wykonanie solidne i terminowe. Firma egzystuje od 1899 roku.

Dział Adresowy.

Zgłoszenia do tego działu przyjmuje (Kancelaria) Stow. Kupców Polskich Alcja III-cia Nr. 54. —

Apteczne składy.

Wacław Orszel Alcja 46.
Banki.
 Bank Związków Ziemiaków Sp. Akc. Alcja 22.
 Bank Handlowy w Warszawie C.dz. w Częstochowie Piłsudskiego 3.
 Złomski Bank Kredytowy Tow. Akc. w Lwowie, Oddział w Częstochowie — ul. Panny Marii 18 Tel. 129 dyżurni tel. 419.
Bractwa.
 F. D. Wilkoszewski Alcja Nr. 52.
Centyski.
 St. Parożyński ul. Dąbrowskiego 11.
Fabryki cukiernicze.
 Piotr Dębski ulica Piłsudskiego 47.
Fabryki wózków cementowych.
 Zdzisław Ryłski Alcja Nr. 61.
Handla Włókna, Likierów i Wódek.
 W. J. Klechmowski II Alcja Nr. 21.
Żelazne składy.
 Zdzisław Ryłski ul. Warszawska 1.
Kaligrafie.
 A. Gmachowski II Alcja Nr. 39.
Mechaniczne Stolarskie Zakłady
 S. Laurman i S-ka z ogr. odp. ul. Kościuszki 7a telefon 2-38.
Młyny parowe.
 B-cia Piłc Krakowska 55.
Techniczno-handlowe biura i domy.
 Zdzisław Ryłski Alcja 20, składy Kościuski 40 „Promień” Alcja 30
Skład kawy, herbaty, kakao.
 „Mokka Kawa” Leon Piotrowski Alcja 24.
Zakłady Miedziane-Kotlarskie.
 Józef Binert ul. Waly Nr. 8.
Żelazne wyroby i kuchenne naczynia.
 Witold Nowicki II Alcja 35.
 Edmund Heine Wieluński Rynek 54 (d. własny)
 Poleca także: maszyny i narzędzia rolnicze, oleje, smary, natę, smole, papę, gwoździe, cement, gips i różne artykuły budowlane.
Muzyczne Instrumenty
 wyrób, naprawa i koregow.
 Zebrowski W. ul. Kordeckiego Nr. 33 wykonywa także naprawy gramofonów i automatów muzycznych.

PIERWSZORZĘDZONA PRACOWNIA GORSETÓW
 p. t.
„JÓZEFA”
 III-cia Alcja Nr. 54.
 Posiada na składzie w dużym wyborze: bluzonki, gorsety higieniczne, pany białe i brzożne zalecane przez lekarzy i t. p. Naprawy czysto i szybko i tanio.
 Nagrodzona medalami. Ceny umiarkowane

Chrześcijańska Fabryka Mydła
„ZGODA”
 w Częstochowie, Zielona 31
 poleca:
 mydło w najlepszym gatunku.

KASZEL chrypy, duszność usuwają oryginalne „Pastylki Belgijkie” (z marką koguta) a la Valda bez gumy. Sprzedają apteki i składy apteczne.

ZAKŁAD
 ogrodzeń drucianych, tkanin metalowych i wyrobów sitarskich
Władysław Scibirowskiego
 Rynek Wieluński Nr. 52.
 wyroby: Siła, rały, parkany, i różne siatki druciane do różnych celów.

ZAMIAST TRANU
 UŻYWA SIĘ
 SYROP JODO-TANINOWY z FOSFOREM „ORBIS” (Str. Jodo-tannicus ZAMIENIA TRAN phosphoricus.)
 PRZYJEMNY W SMARU, CHECIE PRZYJMUJĄ DZIAŁA.
 Wyrób Towa dla Przem. i Handl. aptecz. „ORBIS” Sp. Akc. w Częstochowie.

Zakłady SOLVAY
 w Polsce
 Składy w Częstochowie
 ul. Handlowa 3, tel. 523
 przybył na skład

cement
 z własnej fabryki w Grodzcu odbywa się sprzedaż hurtowo i detalicznie. także jest do sprzedania około 100.000 sztuk cegły pozostałej od budowy.
 Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI

Największy Zakład

ARTYSTYCZNO
MALARSKO
DEKORACYJNY

Ignacego Sowińskiego

w Częstochowie, ul. Zielona Nr. 18 dom własny.

Wykonują wszelkie roboty wchodzące w zakres malarstwa ściśniednie szybko i po cenach konkurencyjnych. Nadmieniam że posiadam w zakładzie duży wybór najświeższych deseni do dekoracji wszelkich pokoi.

Z powołaniem
I. SOWIŃSKI.

JEDYNY CHRZEŚCIJAŃSKI KANTOR PRZEWOZOWY

Józefa Kossowskiego

w CZĘSTOCHOWIE.

ul. św. Stanisława Nr. 5, dom własny, tel. 493.

Egzystujący od roku 1905-go.

WYNAJMUJE:

Landy, Karety, Powozy, Bryczki, Platformy do przewożenia mebli, oraz wozy ciężarowe po cenach konkurencyjnych, o czym ma zaszczyt zawiadomić Sz. klientelę.

••• Obsługa solidna i szybka. •••

Nr. 33. II-ga ALEJA Nr. 33.

„Konfekcja Damska”

WIELKA WYPRZEDAŻ POSEZONOWA

Suknie aksamitne od 30 zł. jedwabne, Crep de Chinowe, Etaminowe, (Trykotinowe od 13 zł.) i t. d. Bluzki różne, Bielizna wykwinna po cenach niższych i różna konfekcja. — Obejżenie nie obowiązuje do kupna. — Dla stałej klienteli kredyt.

NACZYNIA KUCHENNE
EMALJOWANE WSZELKICH FABRYK
POLECA:

SKŁAD WYROBÓW EMALJOWANYCH KIESZCZYŃSKI i RADŁOWSKI

CZĘSTOCHOWA, UL. ŻELAZNA Nr. 11.
OBOK KOŚCIOŁA EWANGIELICKIEGO

OBICIA PAPIEROWE

w wielkim wyborze po cenach niższych

Polecamy:

pokosty, farby, lakiery, pędzle oraz cement — i gips po cenach konkurencyjnych —

Gostyński i Opoczyński

CZĘSTOCHOWA, ul. Piłsudskiego Nr. 25.

UWAGA: Przyjmujemy wszelkie roboty w zakresie malarstwa wchodzące.

P. DĘBSKI

FABRYKA
Cukrów i Czekolady
Częstochowa, ul. Piłsudskiego 17
telefon 89.

Fabryka i skład mebli

żelaznych, drewnianych, tapicerskich i wózków dzieciennych

EDWARDA KINDERMANA

Częstochowa, ulica Kościuski Nr. 26.
Dom własny. Telefon Nr. 341.

Poleca swoje wyroby. Przyjmuje obstarunki. Ceny znacznie niższe. Kredyt na warunkach dogodnych.

Pracownia Koszykarska

J. KUBISY

II Alcja 32

poleca meble koszykarskie oraz wykonują wszelkie naprawy

Ceny niższe. Sprzedaż na raty!

Fabryka wód gazowo-owocowych

A. Żuławińskiego

w Częstochowie, ul. Krakowska Nr. 38.

poleca na sezon bieżący wyroby w najwyższych gatunkach.

Komitet Nadzorczy

Tow. Kredytowego

miasta Częstochowy.

Podaje do wiadomości, że w niedzielę dn. 20 lipca 1924 roku o godzinie 4-tej po południu w lokalu własnym, odbędą się nadzwyczajne

Zebrań Reprezentantów

według następującego porządku:

- 1) Wybór przewodniczącego Ogólnego Zebrania.
- 2) Wniosek Władz Towarzystwa o uchwaleniu funduszu na kosztą przedłożenia listów zastawnych naszego Towarzystwa.
- 3) Wniosek o połączeniu się Towarzystw Kredytowych Miejskich.

Zebranie Reprezentantów, na zasadzie uwagi do § 74 ustawy uważane będzie za prawomocne bez względu na liczbę przybyłych na nie Reprezentantów.

CIECHOCINEK

pensjonat Kasztelanka

Pokoje słoneczne. Kuchnia wykwinna na 11-piec 9 złotych dziennie całkowite utrzymanie. Zamówienia przyjmuje listownie.

Na Wypłatę!

towary na ubrania, palta i Kostjomy poleca

Skład kurtów i węg

I. Dawidowicz

Częstochowa

I Alcja № 7. — Telefon № 74

Confetti

na klg.

w sklepie z materiałami pism.
Gońca Częstochowskiego
II-ga ALEJA Nr. 26.

Na sezon letni

marynarki, alpego we płaszcze płóciennie, impregnowane i gumowe, damskie i męskie, ubranka dzieciinne, spodnie sportowe i tenisowe

poleca:

MAGAZYN UBIORÓW MĘSKICH

R. Trawińskiego

II Alcja Nr. 24 I piętro front.

U W A G A. Przyjmuje obstarunki z własnych i powierzonych materiałów.

Prosimo o uregulowanie zaległej prenumeraty.

Kierownik Literacki JAN BARYLSKI